ପିଜୁଳି ବଗିଚାରୁ ଅଧିକ ଲାଭ ପାଇବା ପାଇଁ ଫସଲ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ

ପିଜୁଳି ନିଜର ସ୍ୱାଦ, ସୁଗନ୍ଧ, ଅଳ୍ପ ମୂଲ୍ୟ ଓ ପ୍ରଚୁର ମାତ୍ରାରେ ମିଳୁଥିବାରୁ ଲୋକ ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଆଦୃତ । ପିଜୁଳି ଭିଟାମିନ୍ ସି ରେ ପ୍ରଚୁର ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବହୁମୂଲ୍ୟ ମିନେରାଲ୍‌ରେ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ଥିବାରୁ 'ଗରିବ ଲୋକ ମାନଙ୍କର ସେଓ' ଏବଂ ଗ୍ରୀଷ୍ମ ମଣ୍ଡଳୀୟ ସେଓ ନାମରେ ପ୍ରସିଦ୍ଧ, ପିଜୁଳି ଗଛକୁ ବେଶି ଯତ୍ନ ଦରକାର ପଡ଼ି ନଥାଏ, କମ୍ ଯତ୍ନରେ ଏହା ଭଲ ଭାବରେ ବଢ଼ିଥାଏ । ଆମ ରାଜ୍ୟ ପାଇଁ କିଛି ଭଲ କିସମ ଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ଆଲ୍ଲାହବାଦ ସଫେଦା (Allahabad Safeda), ଲକ୍ଷ୍ମୌ ୪୯ , ହିସାର ସଫେଦା (Hissar Safeda) , ଅର୍କକ ଅମୂଲ୍ୟ (Arka Amulya) ଏବଂ ଅର୍କ ମ୍ରିଦୁଳା (Arka Mridula) ଭଲ ଅମଳ ଦେଇଥାନ୍ତି ।

ଗଚ୍ଛରେ ଭଲ ମାତ୍ରାରେ ସାର ଓ ଖତ ଦେଇ ଥିଲେ ଏହା ଭଲ ଭାବରେ ବଢ଼ିଥାଏ । ଏହା ସହିତ ଅଣୁସାର ପ୍ରୟୋଗ ଦ୍ୱାରା ଗଛରୁ ଉତ୍କୃଷ୍ଟ ସ୍ତରର ଫଳ ଅମଳ ହୋଇଥାଏ । ସାଧାରଣତଃ ଗୋଟିଏ ୬ ବର୍ଷ ପୁରୁଣା ଗଛକୁ ୧.୫ କେ.ଜି ସାର ଦରକାର ପଡ଼ିଥାଏ । ଏଥିଲାଗି ସମାନ ମାତ୍ରାରେ ୟୁରିଆ, ସୁପର (SSP) ଏବଂ ପଟାସ (MOP) କୁ ଭଲ ଭାବରେ ମିଶାଇ ଗୋଟିଏ ଗଛ ପିଛା ୧.୫ କେ.ଜି ସାର ଦିଆଯାଏ । ଗଛଟି ବଢ଼ିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଅଣୁସାର ଅଭାବ ଦେଖା ଯାଇଥାଏ, ଯାହା ଫଳରେ ପତ୍ର ଗୁଡ଼ିକ କଂସା ରଙ୍ଗର ହୋଇଥାନ୍ତି, ଏହାକୁ ବ୍ରୋନ୍‌ଜିଙ୍ଗ୍ (Bronzing) କୁହାଯାଇଥାଏ । ଏହାକୁ ଠିକ୍ କରିବାକୁ ହେଲେ ୦.୫ ଡ଼ାଇ ଏମୋନିଅମ ଫସ୍‌ଫେଟ ଏବଂ ଜିଙ୍କ ସଲଫେଟ୍ ସପ୍ତାହେ ବ୍ୟବଧାନରେ ୨ ମାସ ପାଇଁ ସିଂଚନ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥାଏ ।

ଡାଇ ବାକ୍ (Die back) ମଧ୍ୟ ଏକ ଫିଜିଓଲୋଜିକାଲ (Physiological) ବିଶୃଙ୍ଖଳା ଯେଉଁ ଥିରେ ଉଭୟ ଯୁବକ ଏବଂ ବୟସ୍କ ଗଛ ଗୁଡ଼ିକ ଆକ୍ରାନ୍ତ ହୋଇଥାନ୍ତି । ଏହା ଫଳରେ ସବା ତଳ ଡ଼ାଳ ଗୁଡ଼ିକ ସୁଖି ଯାଇଥାଏ ଏବଂ ଏହା ତଳ ଡ଼ାଳରୁ ଉପର ଡ଼ାଳକୁ ମାଡ଼ିଥାଏ । କିଛି ଦିନ ଭିତରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଗଛଟି ସୁଖି ଯାଇଥାଏ । ସଂକ୍ରମିତ ଡ଼ାଳ ଗୁଡ଼ିକ ଝଡ଼ି ଯିବାରୁ ଗଛଟି ସୁଖିଲା ଏବଂ ଥୁଂଗା ଦରମରା ଦେଖାଯାଏ । । ଏହକୁ ଠିକ୍ କରିବା ଲାଗି ଚୂନ କିମ୍ବା ଜିପ୍‌ସମ୍ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପରିମାଣରେ ମାଟିରେ ମିଶେଇବାକୁ ପଡ଼ିଥାଏ । ବୋରନ୍ ଅଭାବରୁ ନୂଆ କଅଁଳ ପତ୍ର ଗୁଡ଼ିକରେ ନାଲି ଦାଗ ଦେଖାଯାଇଥାଏ । ୦.୩ % ବୋରିକ୍ ଏସିଡ୍ ସାଙ୍ଗରେ ୦.୫% ଜିଙ୍କ୍ ସଲଫେଟ ଫୁଲ ଆସିବାର

୧୦-୧୫ ଦିନ ଆଗରୁ ପକାଇବାଦ୍ୱାରା ଏହାର ନିରାକରଣ ହୋଇଥାଏ।

ପିଜୁଳି ଗଛରେ ବହୁ ପରିମାଣରେ ଫୁଲ ଧରିଥାଏ ଓ ଗଛ ମଧ ପ୍ରଚୁର ମାତ୍ରାରେ ଫଳ ଦେଇଥାଏ । ପୂର୍ବ ଭାରତରେ ଉଷ୍ମ ଓ ଆର୍ଦ୍ର ଜଳବାୟୁରେ ପିଜୁଳି ଗଛରେ ବର୍ଷକୁ ଦୁଇଥର ଆଖି ଦୃଶିଆ ଫଳ ଆସିଥାଏ । ଫୁଲ ଆସିବାକୁ ବୈଷୟିକ ଭାଷାରେ ବାହାର କୁହାଯାଇଥାଏ

ବସନ୍ତ ଋତୁରେ (ମାର୍ଚ୍ଚ-ଅପ୍ରେଲ) ରେ ଫୁଲ ଆସିଲେ ଏହାକୁ ଅମ୍ବେ (Ambe bahar) ବାହାର କୁହାଯାଏ । ଯାହାକି ବର୍ଷା ଦିନିଆ ଫଳ ଦେଇଥାଏ । ବର୍ଷା ଦିନେ ଫୁଲ ଆସିବାକୁ (ଜୁଲାଇ-ଅଗଷ୍ଟ) ମ୍ରିଗ୍ ବାହାର (Mrig bahar) କୁହାଯାଏ । ଯାହାକି ଶିତ ଦିନିଆ ଅମଳ ଦେଇଥାଏ।

ସାଧାରଣତଃ (Ambe bahar) ଅମ୍ବେ ବାହାରରେ ପ୍ରଚୁର ପରିମାଣର ଫୁଲ ଆସିଥାଏ ଏବଂ ମ୍ରିଗ୍ ବାହାରରେ କମ୍ ଫୁଲ ଧରିଥାଏ । କାରଣ ଗଛର ସଂରକ୍ଷିତ ଖାଦ୍ୟ ଟି ବର୍ଷା ଦିନିଆ ଫଳରେ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଯାଇଥାଏ ତେଣୁ (Ambe bahar) ଅମ୍ବେ ବାହାର ଅଧିକ ଅମଳ ଥିବା ବର୍ଷା ଦିନିଆ ଫସଲ ଦେଇଥାଏ ଏବଂ ମ୍ରିଗ୍ ବାହାର (Mrig bahar) ଅଳ୍ପ ପରିମାଣର ଶୀତ ଦିନିଆ ଫସଲ ଦେଇଥାଏ । କିନ୍ତୁ ଫଳର ଗୁଣକୁ ଦେଖିଲେ ଶୀତ ଦିନିଆ ଫଳର ସ୍ତର ବର୍ଷା ଦିନିଆ ଫଳର ଗୁଣ ଠାରୁ ଆଗରେ ଥାଏ । ଏହାର କାରଣ ଶୀତ ଦିନିଆ ଫସଲ ର ସ୍ୱାଦ ଅଧିକ ଏବଂ ଏହା fruit fry (ଫଳ ମାଛି) ଆକ୍ରାନ୍ତରୁ ବର୍ଜିତ ଥାଏ । ବର୍ଷା ଦିନିଆ ଅମଳରେ ଫଳ ମାଛି ଅଧିକ ମାତ୍ରାରେ ଦେଖା ଦେଇଥାଏ ଏବଂ ଫଳର ସ୍ୱାଦ ମଧ ପାଣିଚିଆ ଥାଏ । ଗ୍ରାହକଙ୍କୁ ଶୀତ ଦିନିଆ ଅମଳ ଭଲ ଲାଗୁ ଥିବାରୁ ଚାଷୀଙ୍କୁ (Mrig bahar) ମ୍ରିଗ୍ ବାହାର ରୁ ଅଧିକ ଲାଭ ମିଳିଥାଏ।

ଏଣୁ ପିଜୁଳିର ଏହି ପ୍ରାକୃତିକ ଫୁଲ ଓ ଫଳ ଧରିବା ବ୍ୟବହାରକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରି ଆମେ ବାହାରକୁ ସୀମିତ କରି (Mrig bahar) ମ୍ରିଗ୍ ବାହାର କୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଦେଇ ଅଧିକ ଶୀତ ଦିନିଆ ଅମଳ ପାଇ ପାରିବା ଯାହା ଫଳରେ ପିଜୁଳି ଚାଷ, ଚାଷୀଙ୍କ ପାଇଁ ଲାଭଜନକ ହୋଇପାରିବ । ଏହାକୁ ଆମେ ଫୁଲ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କିମ୍ବା Bahar Treatment ବୋଲି କହିଥାଉ । ଏହି ପ୍ରଣାଳିରେ ଅମ୍ବେ ବାହାରକୁ ସୀମିତ କରି (Mrig bahar) ମ୍ରିଗ୍ ବାହାର କୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ କରାଯାଇଥାଏ । ଗଛକୁ ଅଧିକ ପରିମାଣରେ ଶୀତ ଦିନିଆ ଫଳ ଦେବାପାଇଁ ଏହା କରାଯାଇଥାଏ।

ମ୍ରିଗ୍ ବାହାର କୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ କରାଯାଇଥାଏ । ଗଛକୁ ଅଧିକ ପରିମାଣରେ ଶୀତ ଦିନିଆ ଫଳ ଦେବାପାଇଁ ଏହା କରାଯାଇଥାଏ।

ପିଜୁଳିରେ ଫସଲ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପ୍ରଣାଳୀ :

କ) ବର୍ଷା ଦିନିଆ ଫସଲକୁ ସୀମିତ କରିବାକୁ ହେଲେ ଆମକୁ ଅମ୍ବେ ବାହାର (ଅମ୍ବେ ବାହାର) କୁ ସୀମିତ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥାଏ । ଏଥିପାଇଁ ଡ଼ାଳ ଗୁଡ଼ିକୁ ଫେବୃୟାରୀ – ମାର୍ଚ୍ଚ ମାସରେ କଟାଯାଏ ଯାହା ଫଳରେ ବସନ୍ତ ଋତୁରେ ଫୁଲ ଆସିନଥାଏ । ଡ଼ାଳ ଗୁଡ଼ିକୁ ଏପରି କାଟିବାରୁ ଡାଳ ଗୁଡ଼ିକରେ ଆକାର ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଥାଏ ଏବଂ ପ୍ରଚୁର ଶାଖା ପ୍ରଶାଖା ମଧ ହୁଏ ଏବଂ ଏହି ଡ଼ାଳ ଗୁଡ଼ିକ ବର୍ଷା ଦିନରେ ଫୁଲ ଧରିଥାନ୍ତି । କାରଣ ପିଜୁଳିର ନୂଆ ଡ଼ାଳରେ ଫୁଲ ଆସିଥାଏ।

ଖ) Branches Bending (ଡାଳ ଗୁଡ଼ିକୁ ଟାଣି ତଳେ ଭୂଇଁରେ ବାନ୍ଧିବା) ଏବଂ Pruning (ଗଛକୁ ମାର୍ଚ୍ଚ ଏପ୍ରିଲରେ କାଟିବା) Pruning କରିବା ଫଳରେ ପାର୍ଶ୍ୱ ଶାଖା ଏବଂ କଢ଼ ଅଧିକ ମାତ୍ରାରେ ହୋଇଥାଏ, ଯାହାକି ବର୍ଷା ଦିନରେ ଫୁଲ ଦେଇଥାନ୍ତି । ଡାଳ ଗୁଡ଼ିକୁ ଟାଣି ଭୂଇଁରେ ବାନ୍ଧିବା ପ୍ରଣାଳିରେ ଆମେ ଡ଼ାଳର ଅଗ ଗୁଡ଼ିକରେ ୧୦-୧୫ ହଳ ପତ୍ର ରଖି ବାକି ପତ୍ର ଗୁଡ଼ିକୁ ଛିଣ୍ଡେଇ ଦେଇଥାଉ ।

ଏହା ପରେ ଡ଼ାଳ ଗୁଡ଼ିକୁ ଆମେ ଧିରେ ଧିରେ ବଙ୍କା କରି ତଳକୁ ନୂଆଁଇ ଡ଼ାଳର ଅଗକୁ ଭୂଇଁରେ କାଠ ପେଗ(କିଳା) ସହାଯ୍ୟରେ ବାନ୍ଧିଥାଉ । ଡ଼ାଳ ଗୁଡ଼ିକୁ ଏମିତି ଅବସ୍ଥାରେ ପତ୍ର ନ ଆସିବା ଯାଏଁ ବନ୍ଧା ହୋଇ ରଖାଯାଇ ଥାଏ ।ଯେଉଁ ଡ଼ାଳ ଗୁଡ଼ିକରେ ପତ୍ର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ଆସିଥାଏ (ସାଧାରଣତଃ ୪୦-୪୫ ଦିନ ଭିତରେ) ସେହି ଡ଼ାଳ ଗୁଡ଼ିକୁ ଖୋଲି ଦିଆ ଯାଇଥାଏ । ଏହି ଡ଼ାଳ ଗୁଡ଼ିକୁ Pruning (ଡ଼ାଳ ପତ୍ରର ଅଗ କାଟିବା) ଏବଂ ବଙ୍କା କରିବା ଫଳରେ ବୃକ୍ଷ ପୁଷ୍ଟ ହୋଇଥାନ୍ତି , ଓ ଏଥିରେ ଅଧିକ ପରିମାଣର ଫୁଲ ଧରିଥାଏ । ଏହି ଫଳରୁ ବଡ଼ ଏବଂ ଭଲ ମାନର ପିଜୁଳି ଅମଳ ହୋଇଥାଏ।

ଗ) ଶୀତ ଦିନିଆ ଫସଲ ଅମଳ ପରବର୍ତ୍ତି ପାଣିର ଅଭାବ ପରିସ୍ଥିତି ସୃଷ୍ଟି:

ପାଣିର ଅଭାବ ପରିସ୍ଥିତି ସୃଷ୍ଟି କରିବା ଫଳରେ ମାର୍ଚ୍ଚ -ଅପ୍ରେଲ ମାସରେ ଆସିଥିବା ଫୁଲ ଗୁଡ଼ିକ ଝଡ଼ି ଯାଇଥାଏ ଓ ଗଛଟି ନିଷ୍କ୍ରିୟ

ଅବସ୍ଥାରେ ଗତି କରିଥାଏ । ଗଛର ମୂଳକୁ ଭଲ ଭାବରେ କୋଡ଼ା ଖୋସା କରି ଗଛ ଚାରିପଟେ ନାଳ ତିଆରି କରି, ଏହି ନାଳରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପରିମାଣରେ ଖତ, ସାର ଓ ପାଣି ଦେବା ଦରକାର । ଏହା ଫଳରେ ବର୍ଷା ଦିନରେ ପ୍ରଚୁର ପରିମାଣରେ ଫୁଲ ଆସିଥାଏ । ଏହି ଫୁଲ ଶୀତ ଦିନରେ ଭଲ ଫଳରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହୋଇଥାଏ ।

ପାଣିର ଅଭାବ ପରିସ୍ଥିତି (Water stress condition) ଡିସେମ୍ବର ମାସରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ଜୁନ୍ ମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ (ବର୍ଷା ଆରମ୍ଭ

ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ) କରାଯାଇଥାଏ, ଏହି ପ୍ରଣାଳୀ ଚାଷୀ ମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଲାଭଦାୟକ ହୋଇଥାଏ ।

ଘ) ଏପ୍ରିଲ – ମେ ରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ମଇ-ଜୁନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗଛକୁ ଅଧିକ ମାତ୍ରାର ସାର ଦେବା ଫଳରେ ଖରା ଦିନରେ ଗଛରେ ଅଧିକ ଜୈବିକ ବିକାଶ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥାଏ । ଏହା ଫଳରେ ବର୍ଷା ଦିନରେ ବହୁତ ପରିମାଣର ଫୁଲ ଧରିଥାଏ ଏବଂ ଉନ୍ନତ ମାନର ଫଳ ଶୀତ ଦିନରେ ହୋଇଥାଏ ।

ଙ) ଅଣେ ବାହାର ର ଫୁଲକୁ ନଷ୍ଟ କରିବା (Deblossoming) :

ବଜାରରେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ହର୍ମୋନ (ଉଦ୍ଭିଦ ପୋଷକ) ମିଳି ଥାଏ ସେଥି ମଧ୍ୟରୁ ନାପଥାଲିନ୍ ଏସିଟିକ୍ ଏସିଡ (Napthylene acetic Acid) ଯାହାକି ପ୍ଲାନୋଫିକ୍ସ ହ୍ରେକ ନାମରେ ମିଳେ ଏହାକୁ ୧୦୦ ପି.ପି.ଏମ (ଅର୍ଥାତ୍ ୨୨.୫ ମି.ଲି.କୁ ୧୦ ଲିଟର ପାଣିରେ ମିଶାଇ) ବର୍ଷା ଋତୁରେ ଆସିଥିବା ଫୁଲରେ ସିଂଚନ କରିଲେ ଫୁଲ ଗୁଡ଼ିକ ଆପେ ଆପେ ଅଙ୍କ ପତ୍ର ସହିତ ଝଡ଼ି ପଡ଼ନ୍ତି । ଏହା ଫଳରେ ଖରା ଦିନରେ ଭଲ ଫୁଲ ଆସିଥାଏ ଓ ଏହା ଶୀତ ଦିନରେ ଭଲ ଫଳ ଦେଇଥାଏ ।

ପିଜୁଳି ଗଛରେ ମୁଖ୍ୟତଃ ଗଛ ଛେଲିଖିଆ ଶୁଁଆଳୁଆ (Bark eating caterpillar) ର ସମସ୍ୟା ଦେଖା ଦେଇଥାଏ । ଏହି ପୋକର ପ୍ରକୋପ ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଅବସ୍ଥାରେ ଜଣା ପଡ଼ିନ ଥାଏ , ମାତ୍ର ଅବହେଳା କରିବା ଫଳରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପିଜୁଳି ବଗିଚାଟି ନଷ୍ଟ ହୋଇଯାଇଥାଏ । ଏହା ଛଡ଼ା ପିଜୁଳି ଗଛରେ ଲାଗୁଥିବା ମୁଖ୍ୟ ପୋକ ମଧ୍ୟରେ ଫଳ ମାଛି ମଧ୍ୟ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ । ପିଜୁଳିରେ କେତେକ ମୁଖ୍ୟ ରୋଗର ସମସ୍ୟା ମଧ୍ୟ ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇ ଥାଏ । ଏହି ରୋଗମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଝାଉଁଳା ରୋଗ,

ଆନ୍ଥ୍ରାକ୍ନୋଜ, କାଙ୍କର, ଫଳସଢ଼ା ଆଦି ରୋଗ ଅମ ଅଂଚଳରେ ଦେଖାଯାଇଥାଏ ।

ପିଜୁଳିର ମୁଖ୍ୟ ରୋଗ ଓ ପୋକ ମାନଙ୍କର ସଫଳ ପରିଚାଳନା

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	ରୋଗ / ପୋକର ନାମ	ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଉପାୟ
୧	ଗଛ ଛେଲିଖିଆ ଶୁଁଆଳୁଆ	କ୍ଲୋରପାଇରିଫସ୍ @ ୦.୨୫ ପ୍ରୟୋଗ
୨	ଫଳ ମାଛି	ଫଳ ମାଛି ଯନ୍ତା @୧୦ ଯନ୍ତା / ହେକ୍ଟର
୩	ଆନ୍ଥ୍ରାକ୍ନୋଜ	ବାଭିଷ୍ଟିଲ୍ @୦.୧% ପ୍ରୟୋଗ
୪	ଝାଉଁଳା ରୋଗ	ମାଟିର PH ମାତ୍ରା ଆଲକାଲାଇନ ବା ୭ରୁ ଅଧିକ ବଜାୟ ରଖିବା, ଉଦ୍ୟାନ ସଫା ରଖିବା ଏବଂ ମାଟିକୁ ୦.୨ % ବାଭିଷ୍ଟିନ୍ ଦ୍ୱାରା ତିନ୍ତେଇବା

ଅଙ୍କିତା ସାହୁ
ବୈଜ୍ଞାନିକ, ଆଇ.ସି.ଏ.ଆର- କେନ୍ଦ୍ରୀୟ କୃଷିରତ ମହିଳା ସଂସ୍ଥା, ଭୁବନେଶ୍ୱର-୭୫୧୦୦୩, ଓଡ଼ିଶା

ଦୀପା ସାମନ୍ତ
ବୈଜ୍ଞାନିକ, ଆଇ.ସି.ଏ.ଆର- କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ହର୍ଟିକଲଚର ଏକ୍ସପେରିମେଂଟାଲ ଷ୍ଟେସନ୍, ଭୁବନେଶ୍ୱର-୭୫୧୦୧୯, ଓଡ଼ିଶା